

Busquen l'indret on Cató va lliurar la batalla d'Empúries

La hipòtesi amb què treballen els arqueòlegs és que el combat va passar a prop de la serra de Ventalló i la muntanya de Sant Grau
El combat va suposar la desfeta dels ibers enfront dels romans

Prospecció a la zona de Riells de l'Escala, on els arqueòlegs creuen que Cató hauria establert el campament romà ACN.

Cató el Vell és conegut per la cèlebre frase en llatí “Cartago delenda est” (“Cartago ha de ser destruïda”). Però molt abans de pronunciar-la al Senat romà durant la Tercera Guerra Púnica (149-146 aC), el cònsol havia capitanejat un altre combat en terres de l'Empordà: la batalla d'Empúries. Una lluita que va posar fi a la rebel·lió dels ibers, va sufocar la revolta contra Roma i va suposar l'inici de la romanització a Catalunya.

La batalla d'Empúries apareix en textos grecollatins (pocs i desiguals). Alguns descriuen amb detall tota la seqüència del

combat, mentre que d'altres tan sols l'esmenten. De fet, el mateix Cató va fer servir la victòria militar com a propaganda i la va narrar en una obra. Avui dia aquest text s'ha perdut, tot i que altres autors clàssics en fan referència als seus escrits. De totes maneres, però, el lloc de la batalla és una incògnita. “En cap cas els textos especifiquen la situació precisa de l'indret on es va lliurar el combat”, explica Jordi Principal. “Ni tampoc donen cap referència geogràfica indirecta que permeti identificar-lo, més enllà d'emmarcar-la a les proximitats d'Empúries”, afegeix l'arqueòleg del Museu d'Arqueologia de Catalunya (MAC), un dels investigadors del projecte que lidera el MAC i que vol donar valor als espais del conflicte.

A l'hora de localitzar els escenaris de la batalla d'Empúries, els investigadors se centren a trobar tres espais. El primer és el campament romà, que Cató va establir a “uns 3.000 passos d'Empúries”, segons concreten els textos clàssics (aproximadament, a uns 4 quilòmetres del jaciment). El segon és el campament ibèr. I el tercer, el camp de batalla.

Dues hipòtesis A partir d'aquí, els arqueòlegs han formulat dues hipòtesis. La primera, que Cató hauria establert el campament romà a la zona de Riells, a l'Escala. “L'antiga platja servia de port natural, era fàcilment accessible des d'Empúries i per distància ens encaixa”, concreta Jordi Principal. “Sí que és veritat, però, que explorar aquest indret es fa especialment difícil, perquè està molt construït”, precisa l'arqueòleg del MAC. De totes maneres, en aquelles parcel·les sense urbanitzar on ha estat possible, els investigadors sí que hi han fet prospeccions i sondejos. S'han trobat trossos de ceràmica del segle II aC i, en alguns punts, el georadar ha marcat l'existència d'estructures enterrades, que podrien ser fossats. De totes maneres, per confirmar-ho, caldrà estudiar-ho més a fons i fer noves excavacions.

La segona hipòtesi és que el campament ibèr, i per tant també l'indret de la batalla d'Empúries, se situaria a l'oest de les serres de la Creu, de Ventalló i de la muntanya de Sant Grau. Jordi Principal explica que, de fet, “a les zones més elevades” d'aquests indrets s'han trobat “evidències” d'enclavaments ibers (ceràmica i metalls).

Això correspondria, creuen, a llocs d'aguait propers al campament; és a dir, punts des d'on els indígenes controlaven la plana per alertar de possibles moviments de les tropes romanes. L'objectiu dels arqueòlegs és,

de cara a properes campanyes, explorar “de manera intensiva” el lloc on creuen que els ibers van establir el campament. I per tant, de retruc, localitzar l'indret on Cató va lliurar la batalla d'Empúries. Un lloc que no només explica la història, sinó que també ajudarà a entendre-la.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 28-12-2021, Pàgina 26

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/cultura/article/19-cultura/2077708-busquen-l-indret-on-cato-va-lliurar-la-batalla-d-empuries.htm>
|